

Marijana Senjak, feministička psihologinja i terapeutkinju sa iznimno dugim stažem u radu sa žrtvama, osobito seksualnog nasilja tijekom rata, govorila je na Konferenciji o pravima žrtava kaznenih djela (zagreb, 22. veljače 2017) o važnosti psihološke podrške žrtvama kaznenih djela, te o iskustvima održavanja Ženskog suda. Iz navedenih primjera istaknuta je važnost podrške žrtvama ne samo do trajanja kaznenog postupka, već i nakon, koliko je žrtvi potrebno, kao što i Direktiva nalaže da se treba postupati. Kao primjer, za razliku od institucionalnog sustava koji se vodi retributivnom pravdom (sustavom kažnjavanja počinitelja kaznenog djela), navela je ženski sud, koji se bave restorativnom pravdom (obnavljajućom pravdom koja znači oporavak i iscjeljivanje pojedinaca i pojedinki i cijelog društva, kao i mijenjanjem uvjeta u društvu u kojem se desilo nasilje ili rat) kao i distributivnom pravdom (pravednom raspodjelom bogatstva i ravnopravnim pristupom svim resursima i uslugama jednog društva). Ženski sudovi se, za razliku od institucionalnih, ne bave samo utvrđivanjem "objektivnih činjenica" između žrtve i počinitelja (i ne samo privatnih motiva počinitelja, kako se to radi u institucionalnom sudu), već ženski sud utvrđuje i društvenu stvarnost u kojoj se zločin dogodio. Također, utvrđivanje društvene stvarnosti temelji na jasnom vrijednosnom sustavu vođenom idejom pravde koja će važiti za sve pripadnice i pripadnike jedne zajednice, a ne samo za određenu klasu, naciju, spol, itd.

Obespravljenost žrtava silovanja i seksualnog zlostavljanja tijekom rata je i u Republici Hrvatskoj u posljednje četiri godine poprimilo veću medijsku pozornost kroz rad organizacija civilnog društva te svjedočenja žrtava, a potom i prve pokušaje rješavanja njihova statusa i prava nadležnih institucija.

Prepreka u radu tužilaštva i suda je činjenica da je broj kaznenih prijava pokrenutih od strane žrtava ratnog silovanja općenito na niskom nivou, što se može pripisati stigmatizaciji i nedostatku psihološke pomoći žrtvama svjedocima, ne samo u tijeku nego i nakon postupka, kao i općenito dugogodišnjem zanemarivanju te teme i nedostatku potrebnog senzibiliteta u pravosuđu. Preživjele žrtve seksualnog nasilja u ratu koji su svjedoci na suđenjima za ratne zločine imaju posebne potrebe u pogledu podrške, a koja bi im trebala biti na raspolaganju prije, za vrijeme i nakon suđenja. Pravosudni sistem koji je senzibiliziran prema ovim konkretnim potrebama bi potaknuo mnoge preživjele žrtve da voljno progovore (čime bi se povećao broj procesuiranih predmeta) te omogućio svjedocima adekvatan tretman za vrijeme suđenja; a indirektno bi adekvatnim kažnjavanjem počinitelja poslao snažnu podršku žrtvama i poruku široj zajednici.

(lang:50001:en)/(yams-select:50001)